

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

فرصت مطالعاتی در جامعه و صنعت

نام عضو هیات علمی:	سمیرا پاکباز	واحد عملیاتی:	شرکت دانش بنیان پژوهش بذر اکباتان
دانشگاه:	لرستان	عنوان دوره:	بررسی میزان پراکنش، بیماریزایی و خسارت بیماریهای مهم ویروسی در مزارع چغندر قند استان همدان و ارائه راهکارهایی جهت افزایش عملکرد محصول
دانشکده:	کشاورزی	حوزه تخصصی:	ویروس شناسی گیاهی
مرتبه علمی:	استادیار	مدت دوره:	6 ماه
ایمیل:	Pakbaz.s@lu.ac.ir	شماره همراه:	09183190560
تاریخ شروع:	1400.11.1	تاریخ پایان:	1401.5.1

مهمترین خروجی، دستاوردهای حاصله و نتایج مؤثر به دست آمده در دوره فرصت مطالعاتی

با توجه به نیاز کارخانه قند استان همدان به بررسی علل کاهش و آنالیز خلاء عملکردی این محصول اقتصادی، در این پروژه میزان پراکنش و بیماریزایی بیماری های مهم ویروسی مانند ریزومونیا و ویروس پیچیدگی برگ چغندر قند در مزارع چغندر قند استان همدان بررسی شد و نتایج نشان داد یکی از دلایل کاهش عیار قند و عملکرد این محصول در سالهای اخیر وجود این بیماری های مهم ویروسی در استان همدان می باشد. لذا راهکارهایی از جمله مبارزه با حشرات و قارچ ناقل بیماری های ذکر شده جهت کنترل بیماری پیشنهاد و توسط کارشناسان شرکت اجرا شد.

نوآوری و خلاقیت ارائه شده در جهت پاسخ به نیازهای واحد عملیاتی

در این پروژه که نیاز کارخانه قند استان همدان بود و با واسطه و همکاری شرکت پژوهش بذر اکباتان شکل گرفت، از تکنولوژی های جدید و به روز آزمایشات مولکولی مانند RT-PCR و Sequencing جهت تشخیص و ردیابی سریع و دقیق بیماری های ویروسی چغندر قند استفاده شد.

قراردادها، پایان نامه ها و روش های همکاری تعریف شده در دوره فرصت مطالعاتی

پروژه در قالب قراردادی با همکاری شرکت دانش بنیان پژوهش بذر اکباتان همدان زیرمجموعه مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان همدان و دانشگاه لرستان انجام شد.

مهمترین تجارب حاصله از دوره فرصت مطالعاتی در جامعه و صنعت

در این دوره به جهت لینک شدن دانشگاه با بخش صنعتی، طبیعتاً اطلاعات علمی بین دو طرف قرارداد رد و بدل می شود که برای اینجانب سبب افزایش اطلاعات اجرایی در مورد نحوه رفتار بیماری های ویروسی چغندر قند و میزان پراکنش و نحوه خسارت آنها در مزارع

چغندر قند شد. همچنین به دلیل ادامه همکاری ها با شرکت نامبرده، در مورد نحوه کنترل و مدیریت این بیماری ها تجارب مفیدی حاصل شد.

پیشنهادات اجرایی جهت افزایش اثربخشی دوره‌های فرصت مطالعاتی

پیشنهاد می شود علاوه بر الزام اساتید دانشگاه به گذراندن این دوره، به واحدهای اجرایی و صنعتی مرتبط با رشته های تخصصی در جامعه نیز آگاهی لازم داده شود تا خود این واحدها ملزم و مشتاق به همکاری در این پروژه ها و دوره ها شوند و از نتایج آن بهره مند شوند.

اکثر واحدها و شرکت های مرتبط با بخش کشاورزی به سختی پذیرای بستن چنین قراردادی با میزان هزینه های تعیین شده در دانشگاه بودند و تمایل به همکاری نداشتند و ترجیح میدادند این پروژه را به یک کارشناس بخش کشاورزی با هزینه پایین تر واگذار کنند. در حال حاضر به دلیل اینکه واحدهای اجرایی و شرکت ها متوجه شده اند اساتید دانشگاه برای تبدیل وضعیت مجبور به گذراندن این دوره هستند و به آن نیاز مبرم دارند، از پذیرش این دوره با هزینه های مدنظر دانشگاه امتناع می کنند. بنابراین پیشنهاد می شود بحث درآمدزایی از این طرح ها برای دانشگاه کم رنگ تر شود تا اساتید بتوانند به بخش علمی و تخصصی آن بیشتر بپردازند و تعامل دانشگاه با بخش جامعه و صنعت بیشتر از قبل شود.